

Република Србија
РАЗВОЈНА АГЕНЦИЈА СРБИЈЕ

УПУТСТВО
ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОГРАМА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈЕ МСП

децембар 2018. године

Развојна агенција Србије
Београд, Кнеза Милоша 12

САДРЖАЈ

1	ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ПРОГРАМУ	3
1.1	ПРАВНИ ОКВИР	3
1.2	ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА.....	4
1.2.1	Општи циљ	4
1.2.2	Специфични циљеви и очекивани резултати	4
1.3	РАСПОЛОЖИВА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА	4
2	УСЛОВИ ПРОГРАМА.....	5
2.1	ПОДНОСИОЦИ ПРИЈАВА	5
2.1.1	Услови за Излагаче	5
2.1.2	Број пријава по Подносиоцу и друге напомене	5
2.1.3	Друге напомене	5
2.2	ПРОЦЕДУРА СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА	6
2.2.1	НАЧИН ПРИЈАВЉИВАЊА	6
2.2.2	ПОСТУПАК ИЗБОРА	7
2.2.3	ЗАКЉУЧИВАЊЕ УГОВОРА	8
2.2.4	ДОКУМЕНТАЦИЈА КОЈА СЕ ПОДНОСИ НАКОН РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ	8
3.1.	ОБАВЕЗЕ ОРГАНИЗАТОРА ПРЕМА ИЗЛАГАЧУ	8

1 ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ПРОГРАМУ

ПРОГРАМ ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈЕ МСП У 2018. ГОДИНИ

Основни циљ овог програма је подршка интернационализацији примарно малих и средњих привредних друштава. у циљу креирања услова за остваривање извозних послова, кроз презентацију производа и услуга, успостављање пословних контаката са привредним друштвима из иностранства, прикупљање информација о условима присуства на страним тржиштима и праћења актуелних трендова у секторима од посебне важности да домаћу привреду. Поред освајања нових тржишта и повећања присуства на постојећим тржиштима, циљ ове активности је брендирања Србије као повољне инвестиционе и пословне дестинације, успостављање привредних веза са иностранством и интеграција домаћих привредних друштава у међународне пословне токове. Осим малих и средњих привредних друштава овим програмом су такође обухваћена и велика привредна друштва.

Агенција ће, ради већег и континуираног присуства српске привреде на иностраним тржиштима и побољшања имиџа Републике Србије у иностранству, реализовати низ активности ради унапређења пословања и промоције домаћих компанија и домаће привреде на иностраним тржиштима. Кроз реализацију овог програма, Агенција ће подржати домаће компаније да изађу на нова тржишта, повећају обим спољнотрговинске размене са иностранством, као и представити домаћу привреду, привредне потенцијале и услове за пословање у Републици Србији.

Програмом се финансирају активности домаћих привредних друштава кроз учешће у финансирању трошкова учешћа на међународним сајмова.

Програмом ће се финансирати следеће групе активности:

- Организација националних штадова на међународним сајмовима;
- Организација пословних сусрета у иностранству;
- Прикупљање информација и извештавање о условима пословања на страним тржиштима.

1.1 ПРАВНИ ОКВИР

Правни оквир за реализацију Програма чине Стратегија за подршку развоја малих и средњих предузећа, предузетништва и конкурентности од 2015. до 2020. године; Закон о улагањима, Закон о јавним набавкама; Програм рада Развојне агенције Србије за 2019. годину, као и уговори којима се конкретизују права и обавезе по овом програму, закључен између Развојне агенције Србије и Одабраног корисника бесповратних средстава.

1.2 ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

1.2.1 Општи циљ

Основни циљ овог програма је интернационализација пословања МСП у циљу присутности и остваривања прихода на иностраним тржиштима. Програм доприноси:

- Повећању конкурентности домаће привреде;
- Стварању услова за раст и развој МСП;
- Побољшању и прилагођавању домаћих производа који ће бити конкурентни на иностраним тржиштима;
- Већем обиму спољнотрговинске размене МСП;
- Повећању броја МСП која извозе;
- Повећању видљивости и сталном присуству српских брендова на иностраним тржиштима.

1.2.2 Специфични циљеви и очекивани резултати

- Стварање услова за раст и развој домаћих привредних друштава;
- Већи обим спољнотрговинске размене и уравнотежење спољнотрговинског биланса Р Србије;
- Повећање видљивости и стално присуство домаћих привредних друштава на иностраним тржиштима;
- Систематизација информација о условима пословања на страним тржиштима у циљу унапређења нових програма и активности РАС
- Упознавање домаће привреде са условима пословања на циљним тржиштима.

Индикатори

- Удео корисника програма који су остварили извоз путем присуства на сајмовима
- Удео корисника програма који су остварили раст извоза за више од 20% у односу на годину реализације активности.

1.3 РАСПОЛОЖИВА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За реализацију овог програма опредељен је буџет од 75.000.000,00 динара без ПДВ-а.

Развојна агенција Србије овим програмом суфинансира наступ домаћих привредника на међународним сајмовима у оквиру Националног штанда Србије. Програмом је предвиђено да РАС сноси трошкове: закупа простора на сајмовима, изградње и дизајна штанда као и остале пратеће трошкове који су у вези са изградњом штанда. РАС ће такође финансирати и израду сајамске брошуре за сваки сајам као и промотивне активности које су у вези са промоцијом наступа на међународним сајмовима.

Излагач је у обавези да сноси трошкове учешћа на Националном штанду у виду партиципације која износи 1.000 евра (у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан уплате партиципације). У зависности од укупних трошкова сајамског наступа и броја

пријављених излагача, Развојна агенција Србије може умањити трошкове партиципације за одређене сајмове.

1.4. ВРЕМЕНСКИ ОКВИР ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

Програм ће бити реализован у периоду од децембра 2018. године до фебруара 2020. године.

2 УСЛОВИ ПРОГРАМА

Услови програма се односе на:

- Подносиоце пријава тј. излагаче на Националним штандовима;
- Активности које су покривене овим програмом

2.1 ПОДНОСИОЦИ ПРИЈАВА

2.1.1 Услови за Излагаче

Право на учешће по Програму имају мала, средња и велика привредна друштва.

Излагачи, као подносиоци пријава, морају да испуњавају све следеће опште услове:

1. да су регистровани на територији Републике Србије у складу са важећим законом који се односи на њих;
2. да су у већинском приватном власништву;
3. да је претежна делатност привредних субјеката производња и прерада у области прехранбене индустрије, индустрије намештаја, грађевинске индустрије, текстилне индустрије, и металске и машинске индустрије;
4. да над њима није покренут претходни стечајни поступак, стечајни поступак или поступак ликвидације;
5. да у претходне две године нису били у блокади;
6. да су измирили све обавезе по основу пореза и доприноса;
7. да су извозно оријентисани.

2.1.2 Број пријава по Подносиоцу и друге напомене

Сваки Подносилац пријаве по овом програму може поднети више пријава и учествовати на више сајмова које Развојна агенција Србија организује у току 2019. године.

2.1.3 Друге напомене

Овим Програмом не могу се финансирати активности у:

- дуванској индустрији;
- производњи и продаји оружја и војне опреме;
- организација игара на срећу и лутрија.

2.2 ПРОЦЕДУРА СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА

РАС креира Упутство за спровођење Програма, у оквиру кога утврђује критеријуме, образце, доказну документацију, као и механизме за праћење и контролу имплементације пројекта. РАС расписује Јавни позив за учешће по Програму тј. излагање на сваком сајму појединачно. Јавни позив садржи основне информације о Програму: услове за подношење пријаве, место подношења пријаве, као и остале релевантне информације.

Уговором између излагача и Развојне агенције Србије се прецизирају сва права и обавезе за реализацију пројекта, начин извршавања обавеза, рок, извештавање о реализованим активностима и начин плаћања.

Одабрани корисници тј. излагачи, по реализацији активности тј. сајма, достављају РАС Извештај о реализованим активностима и пратећу документацију у складу са Уговором. РАС, по извршеној анализи извештаја задржава право да кориснику средстава који не достави извештај у року, поднесе непотпун извештај или на било који други начин не испуни уговорне обавезе, не одобри учешће на неком од следећих сајмова које Развојна агенција Србије организује.

2.2.1 НАЧИН ПРИЈАВЉИВАЊА

2.2.1.1 Документација која се доставља

- 1) Образац 1 – Пријава (попуњена, потписана и оверена);
- 2) Испуњеност услова делатности ће се проверавати на основу шифре делатности под којом је привредни субјекат регистрован у АПР. Изузетно, у случају да се претежна шифра привредног субјекта односи на делатности које су искључене овим програмом, а привредни субјекат обавља и производну делатност, потребно је да достави образложење и доказ из кога се види да је сврха овог програма у складу са природом додатне делатности коју привредни субјекат такође обавља, а која није искључена овим програмом;
- 3) Образац 2 - Изјаву да није регистрован претходни стечајни поступак, стечајни поступак или поступак ликвидације, нити је Подносилац пријаве престао да постоји услед судске или одлуке другог органа са обавезујућом снагом;
- 4) Уверење надлежне пореске управе да је Подносилац пријаве измирио све јавне приходе (порезе и доприносе), које не сме бити старије од три месеца од датума објављивања Јавног позива за излагање на одређеном сајму (оригинал или фотокопија);
- 5) Бланко меница са меничним писмом и копијом картона депонованих потписа овлашћених лица излагача, као средство обезбеђења, у случају да се утврди непоштовање уговорних обавеза. Уз меницу се доставља и копија захтева Корисника за регистрацију те бланко менице у Регистру меница и овлашћења Народне банке Србије, који је оверен од стране пословне банке Корисника, као и одштампани образац „Резултати претраге меница - Народна банка Србије“, са веб сајта НБС.

РАС задржава право да, уколико је потребно, затражи додатну документацију од Подносиоца пријаве, али само за комплетне пријаве.

2.2.1.2 Место и рок за достављање документације

Развојна агенција Србије ће за сваки сајам појединачно благовремено да објављује Јавне позиве који ће бити доступни на интернет страници Развојне агенције. Упутство и сви пратећи обрасци ће бити доступни у електронском облику на сајту РАС: www.ras.gov.rs.

У Јавном позиву биће дефинисан начин пријављивања, место подношења пријаве као и рокови за достављање пријаве.

2.2.2 ПОСТУПАК ИЗБОРА

2.2.2.1 Провера формалне исправности поднетих пријава

Поднета пријава мора бити благовремена и потпуна. Проверу формалне исправности поднетих пријава у року дефинисаном у Јавном позиву, врши Развојна агенција Србије. Приликом отварања и административне провере, провераваће се да ли је испуњен рок за подношење пријаве и да ли су задовољени сви критеријуми наведени у Јавном позиву и Упутству.

У случају пријављивања већег броја учесника који испуњавају услов за излагање на сајму, предност у рангирању ће зависити од:

- Висине оствареног извоза у претходној години;
- Број наступа на сајму у организацији Развојне агенције Србије (предност ће имати она привредна друштва која нису учествовала раније на сајмовима у организацији Развојне агенције Србије);
- Оствареног раста извоза у претходној години од минимум 5%;
- Времена подношења пријаве.

2.2.2.2 Одабир излагача

Организатор испитује испуњеност услова за излагање на сајму и саставља ранг листу излагача који испуњавају услове. По сачињавању ранг листе организатор обавештава пријављене о избору.

У случају одустанка неког од изабраних излагача, право да излаже на сајму има први наредни са ранг листе.

У случају да се на јавни позив пријави мање од 5 излагача организатори задржавају право да без икаквих последица откажу наступ на сајму.

2.2.3 ЗАКЉУЧИВАЊЕ УГОВОРА

Уговором између Развојне агенције Србије и Одабраног корисника тј. излагача се прецизирају сва права и обавезе за реализацију програма и учешћа на сајму, начин извршавања обавеза, рок, извештавање о реализованим активностима и трошкови учешћа као и начин плаћања.

2.2.4 ДОКУМЕНТАЦИЈА КОЈА СЕ ПОДНОСИ НАКОН РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ

Одабрани корисници, по реализацији наступа на одабраном сајму, у складу са уговором закљученим са РАС, достављају:

- Попуњен упитник о реализованој активности (који ће бити достављен на самом сајму)
- Шестомесечни извештај (у року који ће бити дефинисан од стране Организатора).

Излагач последњег дана сајма попуњава формулар за евалуацију организације наступа привредника на међународном сајму у оквиру Националног штанда.

Излагачи у року од 10 дана од завршетка сајма, у форми извештаја на прописаном обрасцу, достављају податке о пословним контактима оствареним током трајања сајма, у складу са уговором закљученим са РАС.

Излагачи у року од 6 месеци од завршетка сајма доставља Извештај о ефектима наступа на сајму на прописаном обрасцу, у складу са уговором закљученим са РАС.

Садржина извештаја представља пословну тајну и не може се износити у јавност, већ се може користити само за интерне извештаје.

Излагач који не достави извештаје губи право да по субвенционисаним условима учествује на будућим сајмовима у организацији РАС и сноси стварне трошкове организације наступа на сајму које ће одредити Организатор.

3. МЕЋУСОБНА ПРАВА И ОБАВЕЗЕ

Међусобна права и обавезе организатора и учесника у програму тј. излагача у вези са организовањем и излагањем на међународним сајмовима уређује се кроз уговор о заједничком наступу на сајму.

Уговор о заједничком наступу на сајму представља двострани уговор и обавезује сваку уговорну страну на извршавање преузетих обавеза.

3.1. ОБАВЕЗЕ ОРГАНИЗАТОРА ПРЕМА ИЗЛАГАЧУ

Организатори имају обавезу да:

- Закупе простор на изабраном сајму и дизајнирају и опреме целокупан штанд;
- Предају излагачу део штанда најкасније дванаест сати пре почетка сајма;
- Обезбеде улазнице за излагаче;
- Пруже помоћ излагачима у организацији пословних састанака;
- Обезбеде све неопходне информације за организацију и наступ излагача на сајму.

3.2. ОБАВЕЗЕ ИЗЛАГАЧА ПРЕМА ОРГАНИЗАТОРУ

Излагач има обавезу да:

- Достави попуњене, оверене и потписане пријаве са пропратном документацијом неопходном за испуњавање услова за учешће у овом Програму;
- Достави попуњен, оверен и потписан уговор о заједничком наступу на сајму као и бланко меницу;
- Допреми експонате на локацију штанда, о свом трошку, најкасније дан пре почетка сајма;
- Достави списак лица која ће бити присутна на сајму;
- Достави податке о експонатима које излаже на штанду;
- Достави податке неопходне за израду заједничке сајамске брошуре;
- Плате партиципацију за учешће на сајму у року наведеном у уговору а најкасније до почетка сајма;
- Доставе извештај и евалуацију.

3.3. ПРИСУСТВО НА САЈМУ

Сви представници излагача су у обавези да се на Националном штанду појаве сваки радни дан сајма, најкасније 15 минута пре званичног отварања сајма.

Излагач мора имати бар једног присутног представника на Националном штанду током целог радног времена сајма.

Представник излагача који присуствује на сајму мора да има активно знање минимално једног страног језика и познавање карактеристика производа, начина производње/обављања услуга, као и познавање тржишта и законске регулативе.

Напуштање сајма није дозвољено, сем ако не постоји претходна сагласност организатора. У случају недоласка на време или напуштање штанда од стране представника излагача пре званичног завршетка сајма, излагач губи право да по субвенционисаним условима учествује на будућим сајмовима у организацији РАС.

Излагач има обавезу да пријављене експонате излаже од отварања до затварања сајма.

Пријављени излагач не може дати у подзакуп пријављени излагачки простор другој компанији.

3.4. ОДУСТАЈАЊЕ

Уколико излагач одустане од наступа на сајму у периоду који је краћи од месец дана пре почетка сајма, дужан је да плати пун износ закупа, изградње и трошкова уређења свог дела штанда, трошкове уписа у сајамски каталог, штампање заједничке брошуре и оглашавања организатора, осим у случају више силе.